

Een tool om de behoeften van pleegkinderen in kaart te brengen

Dr. Anne Steenbakkens
Rijksuniversiteit Groningen

1

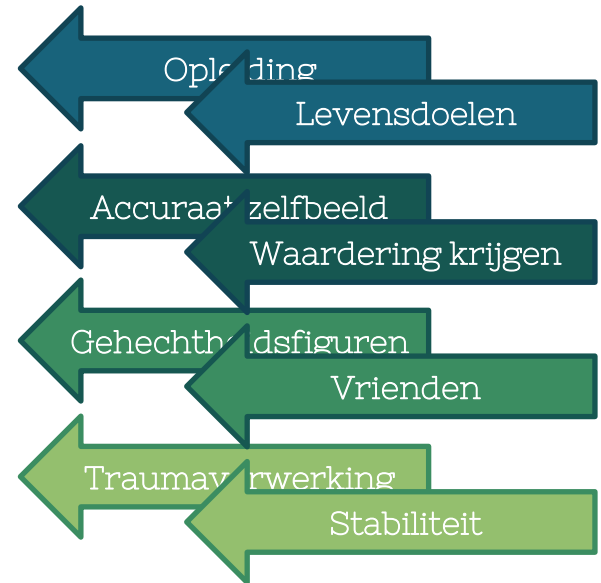
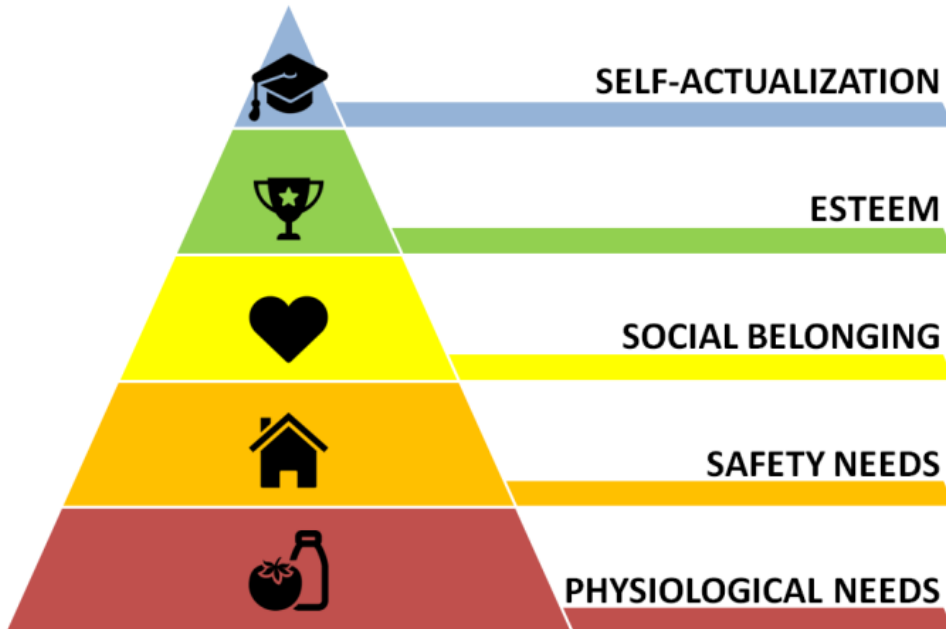
Achtergronden

Wat hebben pleegkinderen nodig
om zo goed mogelijk op te groeien?

De behoeften van mensen

One size fits all?

Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind

Artikel 12:

Een kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, heeft het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.

2

Onderzoek

Onderzoeksvragen

- Welke behoeften hebben jongeren die in een pleeggezin wonen en zijn hier profielen in te maken?
- Hebben jongeren met een verleden van seksueel misbruik specifieke behoeften?
- Herkennen pleegouders en pleegzorgbegeleiders de behoefteprofielen van jongeren?

Ik wil dat mijn pleegouders mij voorbereiden om op mijn eigen benen te staan

Ik wil begrijpen wat er vroeger bij mijn ouders thuis is gebeurd

Ik wil een gezellige tijd hebben met mijn ouders tijdens contactmomenten

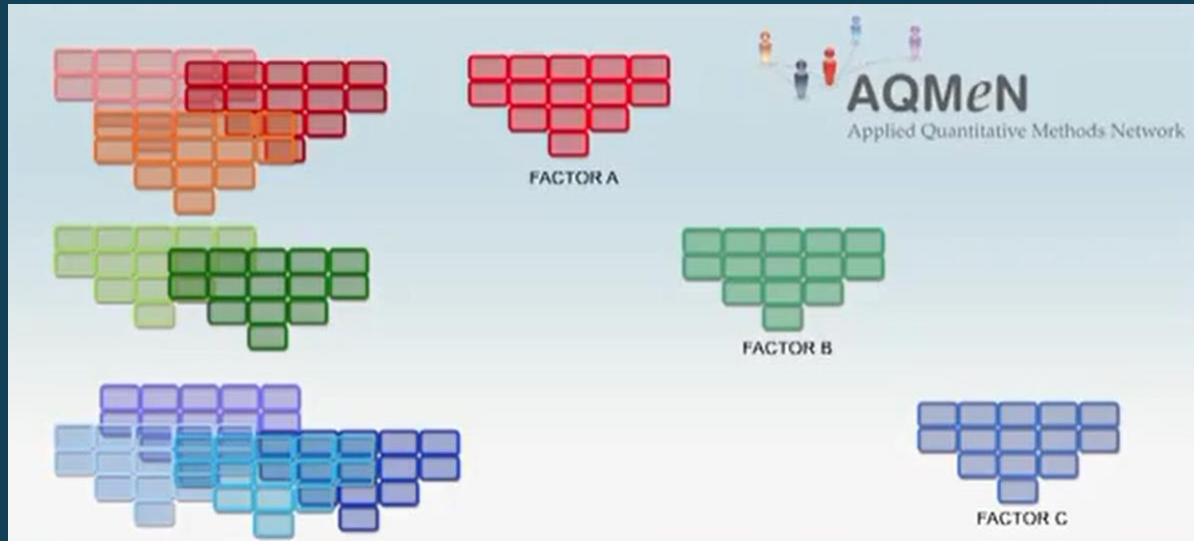
45 behoeften geselecteerd

Ik wil vrienden hebben waar ik altijd naartoe kan gaan wanneer ik het moeilijk heb of niet lekker in mijn vel zit

Ik wil dat mijn pleeggezin een warm thuis is

Ik wil dat mijn pleegzorgbegeleider apart met mij praat over hoe het gaat in het pleeggezin

Analyse van de behoefteprofielen

Profielen van jongeren met misbruik verleden

Help mij mijn verleden te verwerken

Ik wil zelf over mijn leven beslissen

In twee families werk ik aan mijn toekomst

Professionals en pleegouders moeten mij helpen

Worden de profielen herkent?

Help mij mijn verleden te verwerken

In twee families werk ik aan mijn toekomst

Ik wil zelf over mijn leven beslissen

Professionals en pleegouders moeten mij helpen

Pleegouders

1

1

0

3

Pleegzorg-
begeleiders

0

5

0

0

3

Tool

Doelen van het project

- De Q sort kaartjes uit het onderzoek omzetten naar een tool voor de praktijk: Het Behoeften Spel.
- Twee versies: 8-14 jarigen en 12-18 jarigen.
- Handleiding ontwikkelen waarmee de tool zonder training te gebruiken is.
- De eerste ervaringen met de tool inventariseren.

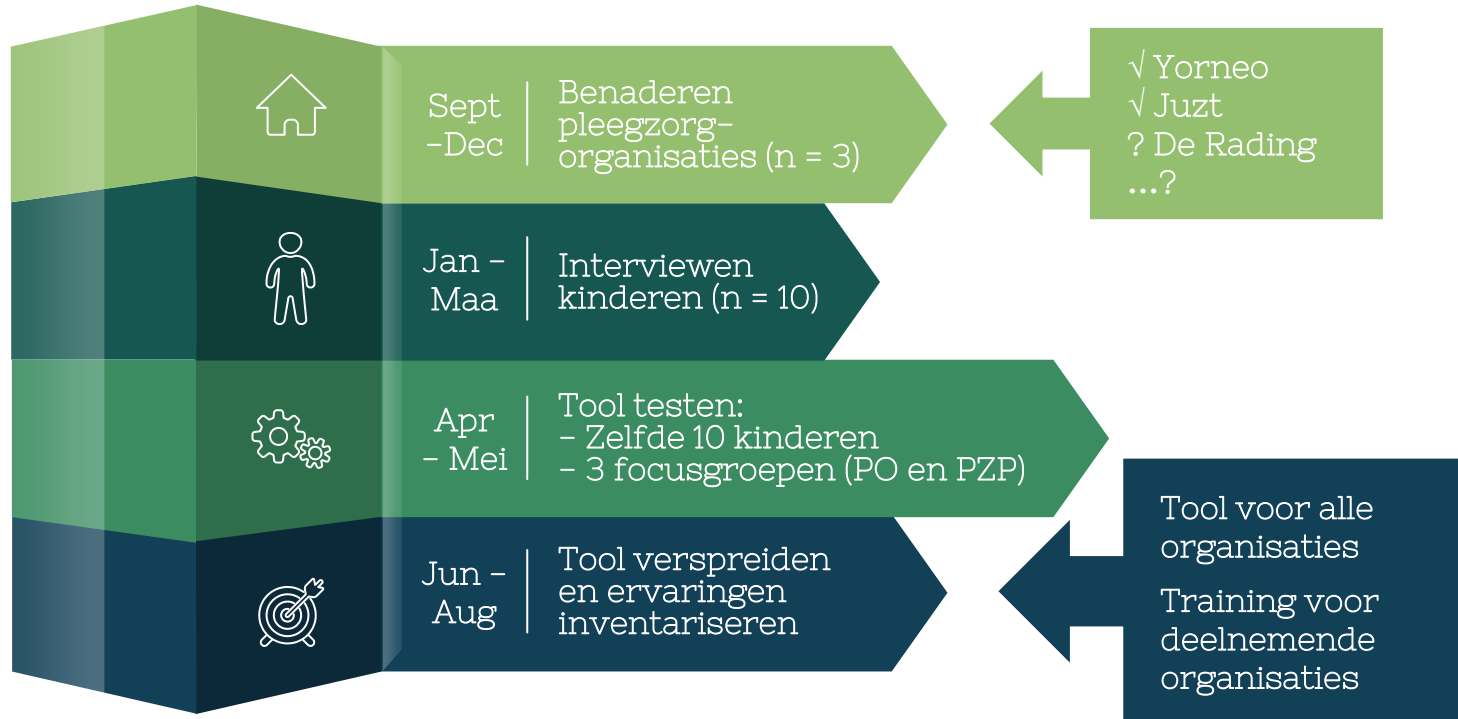

Uitvoering

- Versie 12-18 jarigen op basis van huidige kaartjes en feedback tijdens het onderzoek.
- Versie voor 8-14 jarigen op basis huidige kaartjes en interviews met 10 kinderen.
- Beide versies laten testen door kinderen, pleegouders en pleegzorgprofessionals.
- Na enkele maanden gebruik digitale vragenlijst naar organisaties over tevredenheid en gebruik.

Tijdslijn

Opbrengsten tool

- Inzicht in de behoeften die een kind ervaart → voor kind en verzorgers.
- Aanknopingspunten voor een gesprek over deze behoeften en hoe hieraan tegemoet te komen.
- Blootleggen discrepantie tussen behoeften kind en behoeften die verzorgers belangrijk vinden.
- (Pleeg)zorg tezamen met kind vormgeven. Door participatie ervaart kind meer controle over zijn of haar leven en zal meer gemotiveerd zijn voor de zorg.

Het is toch wat anders, niet alleen maar vragen stellen en beantwoorden. En het is ook wel leuk voor jezelf om te zien wat je eigenlijk nou belangrijk vindt en wat je niet belangrijk vindt.

Ik vind het een best wel goede weergave, omdat het heel erg de strijd bloot legt die ik als kind voerde met mezelf en met anderen. Met dus zeg maar, tussen mijn keuzes en mijn gevoelens en waar ik mee bezig was.

Wij denken altijd heel goed te weten wat er in de kinderen omgaat. Maar ik ben heel benieuwd of zij het zelf net zo neerlegt of dat er iets heel anders uit zou komen.

Eh heel interessant, ook wel lastig soms. Vooral in het midden vond ik het lastig. Wat ik écht niet belangrijk vind en wat ik écht wel belangrijk vind dat.. Nou ja, daar komt dan toch wat meer een soort gevoelsding bij kijken of zo, dat ik dat wel aanvoel.

Bedankt voor jullie aandacht!

Zijn er vragen?

Ik ben te bereiken voor vragen, opmerkingen of interesse in het project:

a.t.steenbakkers@rug.nl

Mijn promotieonderzoek is mede mogelijk gemaakt door:

Fonds
Slachtofferhulp

Referenties

Steenbakkers, A., Van Der Steen, S., & Grietens, H. (2018). The needs of foster children and how to satisfy them: A systematic review of the literature. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 21(1), 1-12.

Steenbakkers, A., Ellingsen, I. T., Van Der Steen, S., & Grietens, H. (2018). Psychosocial needs of children in foster care and the impact of sexual abuse. *Journal of Child and Family Studies*, 27(4), 1324-1335.

Steenbakkers, A., Ellingsen, I. T., Van Der Steen, S., & Grietens, H. (2017). Do foster parents and care workers recognize the needs of youth in family foster care with a history of sexual abuse? *Journal of Child Sexual Abuse*, 27(7), 811-831.

Steenbakkers, A., Van Der Steen, S., & Grietens, H. (2016). 'To talk or not to talk?': Foster youth's experiences of sharing stories about their past and being in foster care. *Children and Youth Services Review*, 71, 2-9.

